

אל תיבהל מהשמועות שיגברו וילכו, כי ישראל צפויה התמוטטות כלכלית מוחלטת, כתוצאה מהספקת המענקים האמריקאיים. יהיה זה חלק ממסע התעמולה של חוגי הממשלה, שמטרתו להכין את דעת הקהל הישראלי לקראת נסיגת צה"ל מכל שטחי הכיבוש בסיני. כלפי חוץ, תמשיך ישראל להיאבק על עמדתה, כי לא תוכל לסגת מסיני כל עוד לא יינתנו ערכויות לבסחונה.

תיתכן פנייה של ראש ממשלת הודו, ג'ואהרלאל נהרו, לגמאל עבר אל-נאצר, למען הרגעת המצב במרחב. במקרה זה, יחסור שנגיר הודו המעופף, קרישנא מנון, בקשתו של נהרו להפסיק או לרסן את פעולות הפיזיאון נגד ישראל. הסיבה לכך: המשכת פעולות הפיזיאון עשויה לזכות את ישראל בתמיכה ניכרת מצד ארצות דרום אמריקה ואירופה המערבית, ולגרור לפירור הגוש הגדול, שהתלכד נגד המדינות הקולוניאליות ונגד ישראל, ואשר הודו מעוניינת לספוח ולהימנות על מנהיגיו.

לחץ ארצות-הכרות על ישראל, כדי לאלצה לחזור לגבולות שביתת-הנשק, יגיע לממדים קיצוניים. ושיינסטון לא תהסס מלאיים על ישראל כי תוצא מהאוי"ם, במקרה שתסרב להכנע לדרישות הנסיגה.

צפויה שורה של שביתות והשבתות מרות בתעשייה הפרטית. ההסתבכויות במדיניות השכר ומצבם הכלכלי הירוד של מפעלים רבים יגרור להתעקשויות ולנקיטת עמדות חסרות-פשרה מצד תעשיינים בי ענפים שונים, שיעדיפו להשבית את מפעליהם מאשר לקבל את דרישות ה-עובדים.

גל האכזבה ילך ויגאה, מכיל שתהיה אפשרות ליצור מקורות עבודה חדשים עבור המובטלים. אחת התוצאות תהיה עיכוב בהעברת לשכות העבודה למרות משרד העבודה. למרות ההחלטות הברורות שנתקבלו בעניין זה עליידי מועצת ההסתדרות, מהססת הממשלה לקבל על עצמה את הטיפול הישיר בחלוקת ה-עבודה, מחשש זעם המובטלים כלפי השלטון.

משבר ממשלתי חדש ע"י לול לפרוץ אם יחליט בינ"י להוציא את נמל אילת מתחום משרד-הפיתוח, להעביר אותו למשרד התחבורה. מודכי בנטוב, החושש שי יש מגמה לרוקן את משרדו מתוכנו, יתנגד בחריפות לכל ניסיון להעביר את הנהלת הנמל למשרדו של כרמל, שחת יחס כל השנים באדישות רבה לענייני אילת עד להפיכתה לאחרונה למרכז ה-חדשות. התפטרותו של שר-הפיתוח בי מקרה זה אינה מן הנמנע.

בינתיים, אל תופתע אם תשמע בקרוב על נסיונות לרלות פנינים כאילת. הצעדים הראשונים לפיתוח משק של גידול פנינים כבר נעשים. אם אתה צעיר מהפש הרפתקות, יתכן שתמצא עבודה כאפריקה המזרחית. לאחר פתיחת מיצרי אילת לשייטת ישראל, עומדת אינקודה לשגר 60 עובדים לחוף המזרחי של אפריקה, שיקבלו משכורת חודשית של 120 ל"י בישראל ו-60 ל"י במקום עבודתם. בימים הקרובים, יפורסם גם מינויו של אלוף מרדכי לימון, מפקד חיל הים לשעבר, כמנהלה הכלכלי של חברה ממשלתית זו.

שוק חדש ממשי לסחורות ישראליות יפתח כאי הצר-פתי מדיאנסקאר, מול חופה של אפריקה הדרומית. בין המשלוחים הראשונים שיצאו לשם, דרך אילת, יהיו מכוניות קיור פרייזר מחיפה.

מצב האשראי למשקים החקלאיים עשוי להשתפר, כאשר יכנס תת שרי-החקלאות זאב צור לועדה-המיעצת של בנק-ישראל, במקומו של מנהל היקב אליקים אוסטטוסינסקי. עם כניסתו של צור, איש אחדות-העבודה, יעלה מספר אנשי השמאל בוועדה לטלוטה, והם יפעילו את לחצם להקלת מצב המשקים, השקועים בחובות של 120 מליון ל"י.

אחרי שצימצמת את צריכת החשמל שלך, תצטרך לשלם גם בשביל החשמל שאינך צורך. חברת החשמל גילתה כי הצימצומים גורמים לה להפסד של שלושת רבעי מליון ל"י, תובעת לבטלם או להוסיף סכום זה לגרעון הקודם של 7 מליון ל"י. הדבר יגרור לעלייה נוספת של מחירי החשמל.

גם מחיר העופות והביצים העולים על שולחנך, יגדל. הגורמים: מחסור במספוא ביא את הענף לידי משבר, שייתבטא בהפסקת ההזרחה, טיבוע האפרוחים ושחיסת מסילות. תוצאה: עלייה במדד יוקר המחיה, שהעופות והביצים אחראיים 24% מבין 1000 נקודות החישוב שלו.

הפעם לא יהיה שום ויכוח רציני על הצורך בהמשכת הפיקוח על מטבעי-החוץ. אחרי שמיבעיטני דילדל את הרזרבות של המדינה, יארך תוקף חוק-החירום הקיים לתקופה נוספת בהסכמה כללית.

אל תאמין להבטחות מחלקות-הממשלה, שיקצצו 2% ממוגננות. למעשה לא יושג קיצוץ כזה בשום מחלקה, פרט למשרד המסחר והתעשייה. גם שם נובע הקיצוץ רק מביטול המחלקה החקלאית, שהרגיזה את משרד החקלאות ואשר תפוקת בגלל התנגדותו.

שער החליפין היה גוח מאד, ושום שר לא העז לסרב לבקשתם של עתונים כה נכבדים, נגמרה העיסקה בקלות.

תיאבוץ המכוונת. בימים הקרובים עומדות המכוונות הגדולות להגיע לכמה עתונים. יחד עמן באו צרות כלכליות חמורות: המכוונות היקרות עלולות לגרום ל-הפסדים אדירים אם לא יגוצלו במלואן. אולם אף לאחד מן העתונים אין במה ל-ספק את רעב המכוונות לעבודה.

מערב, העשיר בעתוני המדינה, התחבט בבטיה כיצד לספק באופן מלאכותי עבודה למכוונות, החל בתיכנון עתוני-בוקר חדש, שנועד להכות את הארץ שוק על ירך. אותה שעה אימה אישיות ציבורית חשובה לייסד עתוני-ערב, שנועד להכות את מעריב. ואילו הארץ, שמצבו הכלכלי החמיר, כבר החליט לאחוז באמצעי-הסכונ לגבי חבר-עובדיו ה-קיים, אינו יודע מה לעשות במכוונות ה-באות אליו.

ג'רוסלם פוסט, גם הוא הבעל הבלתי-מאושר של שפע מכוונות חדשות, חולה מומן מחוסר תפוצה מספיקה.

חדשות צבר

ונוסף על כך, אסור להדליק את התנור...

מאחר שכל זה קורה בתקופה שהמצב צולע מאד בשוק המודעות של העתונים הי-יומניים, החלו כמה מהמומלים לגלות כי בעצם היתה הנע, הישנה והנוחה יכולה ל-הספיק עוד לזמן רב.

כותרת בלילה

כאשר הופיע, ביום ששי האחרון היומון חרות עם כותרת ראשית בעמוד ד' "עלית השכר פירושה אסון למשק ולפועלים", היה ברור כי זאת דעתו של העתון ושל החוגים אותם הוא מייצג. העובדה שאת המשפט אמר לא איש תנועת החרות, אלא אריה שנקר, באסיפה הכללית של התאחדות בעלי התעשייה, לא שינתה דבר. הבלטת פיסקה זו מנאומו היתה כמוה כהזדהות עמו.

הכותרת הראשית עוררה רעש רב. קודם כל חרנו ראשי הסתדרות העובדים הלא-מית, התומכים ללא סייג בדרישת תוספת השליש לשכר היסוד לפועלים. "כיצד יתכן שחרות, שכל קולותיה כמעט באו מפועלים, תאמר שעלית-השכר היא אסון לפועלים?" שאלו הם. הם חששו שכותרת כה אנטי-פועלית תזיק להם בציבור הפועלים.

גם תלונה. איש כבר לא טרח לבדוק מה קרה. בעצם, הסתדרות העובדים הלא-מית, שקפצה על הכותרת כעל סוס חדש ומהיר, הרימה קול צעקה גדול, הודיעה ל-עתונאים כי תתבע את הנהלת העתון חרות לנין בהנהלת התנועה.

רק או החל עורך חרות, יוסף ויינצקי בעל השמפם הקטן, לחקור כיצד, בעצם, הופיעה הכותרת המכשילה במקום כה נכבד בעתון. התברר כי ביום החמישי בלילה, שימש בתור עורך חרות, שמואל מור, עתור נאי צעיר, הידוע כבעל נטיות שמאליות תר-אורטיות ושיאנו חבר תנועת החרות. מי טעמי זהירות מונה קומיסר פוליסקי מטעם תנועת החרות, כדי לפקח על מעשיו של מור. אולם באותו יום לא הקפיד הקומיסר לבדוק מה שנכתב.

הכתב הכלכלי של חרות, צבי קיסלר, מסר לעורך הלילה כתבה על נאומו של שנקר, ביקש ממנו להבליט את הקטע בו הזהיר שנקר מפני סכנת האינפלציה הכרוכה בתשלום תוספת שליש השכר.

עורך הלילה נטל את הפסוק המרעיש ב-יותר בכתבה, עשה ממנו כותרת. טען הוא בשעת הביטור: "מאין לי לדעת שתנועת החרות היא בעד תוספת השכר?"

סוף הסיפור היה משעשע יותר מהת-חלתו. לאחר שהענין ברור והוסדר, טילפן אריה שנקר למערכת חרות, כשבפיו תלונה: "בכלל לא אמרתי את המשפט שהופיע ב-כותרת ראשית. אמרתי כי השכר יביא לאיני-פלציה והיא תתגסק בפועלים. כתבכם לא הבין אותי."

המשק

הקומדיה האנושית

כמו קומדיה נושנה, שכל צופה יודע מי ראש מה יהיה סופה ומה יאמרו כל שחי קניה, נערכת אחת לשנה בישראל הצגה ששמה "מאבק השכר". ההסתדרות קובעת את דרישותיה, נוהגת-העבודה צועקים חמס, מדברים על שביתות והשבחות, דרישות ה-הסתדרות מתקבלות.

השנה נקראה הקומדיה הישנה בשם "תו-ספת השליש". אפשר היה לקרוא לה גם "שליש התוספת", כי המדובר הוא בתוספת לשכר-היסוד אשר ההסתדרות דרשה אותה לפני שנה. או הסכימו מנהיגי ההסתדרות, בהשפעת שרי מפא"י, לוותר על שליש מ-התוספת שנדרשה תחילה.

עתה החליט אהרון בקר, השליט הנמרץ של האיגוד המקצועי, כי הגיעה השעה ל-שלם גם שליש זה. גובה הדרישה: כשלוש ל"י לחודש לעובדים השכירים, מבין 620 אלף המפרנסים בישראל.

האפיאנר. ברגע שנתקבלה ההחלטה, החל מנגנון הביצוע לפעול בדיוקנות של מכונה משומנת ובדוקה. הממשלה הפועלית הסכימה מיד. יחד עמה הסכימה התעשייה ההסתדרותית. נשארו רק נוהגי-העבודה ה-פרטיים, שזעקו, כרגיל, שפירוש הדבר חור-בן לכללם.

ההסתדרות התקיפה מוצב זה באופן מי-תוכנן, עמדה אחרי עמדה. תחילה באו גות-נייה-העבודה הקשורים עם משרד העבודה - ענף הבנין, שקיבל את התעריף החדש ב-אופן אוטומטי. אחריו באה הפרדסנות, שאי-נה יכולה לחסום בעונה הבוערת של ה-קטיף, ביחוד נוכח הכפור הספרדי המגביר את סיכויי הפרי הישראלי בעולם.

נשארה רק התעשייה הפרטית. חלק גדול ממנה עובד בשביל הממשלה, בעיקר לצורכי הבטחון. חלק זה ישלם את התוספת מיד, יקבל ממילא את הפרש מן הממשלה.

שאר חלקי המוצב לא היו בעיה רצינית. למפעלים הגדולים, שהם הדוברים הקולניים ביותר, הובטח אשראי-חירום חדיפעמי ב-שעור 2.3 מליון ל"י. סכום זה יספיק להשי-תיק פיות רבים.

הקומדיה התקרבה, כרגיל, להאפיאנר.

נוער

הזדהות

הכל על כפר קאסם - אותיות-ענק שחור-רות בלטו מעל שערה של חוברת צנומה בת שמונה עמודים, שהופיעה השבוע בין-ערימות העתונים על דוכני הקיוסקים ברח-בי הארץ. היה זה קובץ של דברי אנשים מכל החוגים - החל מנתן אלתרמן ועד-נחום זינגאב ואברהם שלונסקי - על פר-שת-הזוועה.

כשהודפסה החוברת בדפוס על המשמר, ראו אותה חברי ההנהגה הראשית של השו-מר הצעיר, הביעו את רצונם לצאת בעצמם-בערב הופעתה, למכרה במינידיהם ברחובות-תלאביב. היה זה ביטוי-מעט להחלטתם להפגין את רגשי סלידתם מן המעשה.

רגעים אחדים לאחר שיצאו עם ערימות-החוברות לרחוב אלנבי, התפזרו לחוליות-ממוגנרי ועד אופיר, הפך הרחוב לזירת-קרבות. קבוצות צעירים, שחיכו להם עוד לפני הופעתם, התנפלו על חברי ההנהגה, הוציאו את החוברות מידיהם, רמסו אותן-

* ש"ש 50% מהם עובדים בשרותים, 35% בתעשייה ובחקלאות ו-14% בבניה ובחובלה.